

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

30 januari 2006

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Ludo Sannen –

houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, wat de geïntegreerde milieu- en stedenbouwkundige vergunning betreft

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Dit voorstel van decreet herneemt in licht gewijzigde vorm het voorstel van decreet van 4 maart 2004 van de heren Patrick Lachaert, Jacky Maes, Johan Malcorps en Jos Bex (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-04, nr. 2181). Wegens het einde van de legislatuur werd de behandeling in het Vlaams Parlement stopgezet.

De nieuwe Vlaamse Regering nam de integratie van de bouw- en milieuvergunning wel over in haar regeerakkoord. Ook in de algemene beleidsverklaring van 26 september 2005 zei minister-president Yves Leterme: “Daarnaast maken we werk van concrete vereenvoudigingen, zoals de integratie van de bouw- en milieuvergunning (...).”

1. Inleiding

Vandaag moet voor tal van projecten zowel een milieuvergunning als een stedenbouwkundige vergunning worden aangevraagd. Voor bepaalde constructies of werkzaamheden is volgens de regelgeving betreffende de ruimtelijke ordening (meer bepaald artikel 99 van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening, hierna afgekort tot DRO) een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning nodig. Het gaat in essentie om bouwen, verbouwen, afbreken enzovoort. Bovendien is in sommige gevallen een voorafgaande milieuvergunning nodig, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna afgekort tot MVD) en de Vlarem-regelgeving. Beide voorafgaande vergunningen zijn bijvoorbeeld nodig voor het oprichten van nieuwe constructies of inrichtingen. De twee vergunningen worden op dit moment afzonderlijk aangevraagd en worden afzonderlijk behandeld.

De stedenbouwkundige vergunningen, voorzover het géén werkzaamheden van algemeen belang betreft, worden aangevraagd bij het college van burgemeester en schepenen. De milieuvergunningen worden, naargelang het een inrichting van klasse 1 of 2 betreft, aangevraagd bij de bestendige deputatie dan wel bij het college van burgemeester en schepenen. In beide procedures, die voor stedenbouwkundige vergunningen

en die voor milieuvergunningen, is (in bepaalde gevallen) een openbaar onderzoek nodig, en moeten diverse adviezen worden ingewonnen.

Niettegenstaande beide vergunningen betrekking hebben op één en dezelfde constructie of inrichting, verlopen de aanvraag- en behandelprocedures compleet afzonderlijk. Nochtans zijn de procedures op bepaalde punten minstens gelijksoortig: bij de samenstelling van de aanvraagdossiers zijn in de twee gevallen gelijksoortige documenten nodig; in beide procedures worden vaak bij dezelfde instanties adviezen ingewonnen enzovoort. Ondanks die gelijkenissen, moet de aanvrager twee afzonderlijke aanvraagdossiers indienen, vaak met gelijke of gelijksoortige documenten, en doorlopen zijn aanvragen de twee afzonderlijke procedures, terwijl deze procedures, alleen al wat de beslissingstermijnen betreft, geenszins op elkaar zijn afgestemd. Het is mogelijk, en ten andere zeer gangbaar, dat zelfs wanneer de aanvragen gelijktijdig worden ingediend, de onderscheiden vergunningen op verschillende momenten worden verleend. Het is evenzeer mogelijk dat de ene vergunning wordt verleend, terwijl de andere vergunning wordt geweigerd of slechts voorwaardelijk wordt verleend.

Dat leidt voor de aanvrager tot situaties waarin hij, minstens tijdelijk, slechts over een van beide vergunningen beschikt terwijl hij voor het project (bouwen en exploiteren) beide vergunningen nodig heeft. In de huidige wetgeving is ter zake bepaald dat de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning wederzijds gekoppeld zijn, waarbij de ene vergunning geschorst blijft zolang de andere niet verleend is en de definitieve weigering van de ene vergunning het verval impliceert van de andere.

Die koppeling is onvoldoende: een grotere afstemming en, waar mogelijk, een daadwerkelijke integratie van de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning wordt dan ook door dit decreet beoogd. In een eerste fase gebeurt dat voor ‘gemengde projecten’ waarvoor, gelet op de beperkte ruimtelijke weerslag die ze hebben, de milieuvergunning kan gelden als stedenbouwkundige vergunning. Men kan in dit geval spreken van een ‘geïntegreerde vergunning’. Voor dit soort van projecten vervalt dus de noodzaak om een afzonderlijke stedenbouwkundige vergunning in een afzonderlijke procedure aan te vragen. De ‘versmolten’ vergunningverlening impliceert een belangrijke vereenvoudiging én vermindering van de administratieve lasten. Vanuit de betrachting om in

de Vlaamse regelgeving tot een werkelijke administratieve vereenvoudiging voor de burger en de overheid te komen, gekoppeld aan de verzuchting om een gunstig klimaat te hebben én te behouden of zelfs te versterken voor ondernemingen die naar Vlaanderen wensen te komen of er wensen te blijven of uit te breiden, is dit voorstel tot stand gekomen. Tevens is rekening gehouden met het belang van de milieuaspecten, door de milieuvergunningsprocedure als basisprocedure te behouden. Ten slotte moet de geïntegreerde vergunning leiden tot een daadwerkelijk kwalitatief betere vergunning.

Dit voorstel behelst de integratie en vereenvoudiging voor vergunningen voor de zogenaamde ‘gemengde projecten’, meer bepaald constructies en inrichtingen waarvoor in de huidige stand van de regelgeving zowel een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning vereist is als een voorafgaande milieuvergunning. Het toepassingsgebied wordt echter beperkt tot dossiers en gevallen waarin, gelet op de specifieke beperkte ruimtelijke weerslag, de ruimtelijke beoordeling kan gebeuren in het kader van de milieuvergunningsprocedure.

2. Historisch overzicht

Vroeger werden al wetgevende pogingen ondernomen om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. Een voorstel om in de gevallen dat een milieuvergunning noodzakelijk is samen met een stedenbouwkundige vergunning, de milieuvergunning algemeen te laten gelden als bouwvergunning, werd al gedaan in het ontwerp van decreet van 17 mei 1984 houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw. De Raad van State stelde in haar advies van 22 juni 1983 (L 15.518/1) dat “het aanbeveling verdient” een dergelijke regeling “op te nemen in een autonoom decreet”. De regeling zelf werd door de Raad van State niet bekeken. Uiteindelijk werd het voorstel niet in de ontwerptekst opgenomen.

Naar aanleiding van het ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning van 27 november 1984 werd een poging ondernomen om het disparate karakter van de verschillende vergunningen betreffende het milieubeleid te ondervangen. Er werd gedacht aan de vergunningen inzake luchtverontreiniging, oppervlaktewaterverontreiniging, geluidshinder, beheer van afvalstoffen, maatregelen inzake grondwaterbeheer en de bouw-

vergunning (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/1, p. 2*). De uiteindelijke bedoeling was om de bouw-, exploitatie- en lozingsvergunning te coördineren. Die gecoördineerde vergunning moest de omwonenden de waarborg bieden dat een vergunning alleen zou worden afgeleverd nadat een aantal milieuaspecten waren onderzocht. Tegelijk had zij tot doel om de materiële rompslomp voor de aanvraag van een vergunning voor de exploitant te verminderen door één eenvoudige procedure bij dezelfde vergunningverlenende overheid. Op die manier wordt de bedrijfsleiders een grotere mate van rechtszekerheid én van efficiëntie gegarandeerd. Dat de aanvrager slechts één dossier moest indienen waarbij de twee aspecten in perfecte coördinatie konden worden behandeld en vergund, werd als een groot voordeel van de geïntegreerde vergunning voorgesteld.

Ook voor de gecoördineerde vergunning bleven de vergunningverlenende overheden (schepencollege, bestendige deputatie, regering) onderworpen aan de verordenende bepalingen van de bestemmingsplannen en bouwverordeningen, goedgekeurd en/of vastgesteld ‘overeenkomstig de wet op de stedenbouw’. Over beslissingen in laatste aanleg van de bestendige deputaties over de gecoördineerde vergunning konden de provinciegouverneurs alsnog beroep aantekenen op basis van artikel 125 van de provinciewet (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/1, p. 2-3*). In artikel 5 van het ontwerp van decreet werd bepaald dat, wanneer werken zouden worden uitgevoerd of handelingen zouden worden verricht die vergunningsplichtig waren overeenkomstig artikel 44 van de stedenbouwwet en wanneer die werken of handelingen bestemd waren voor het exploiteren of veranderen van een inrichting die vergunningsplichtig was krachtens het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, er enkel een milieuvergunning mocht en moest worden aangevraagd bij de overheid die bevoegd was voor de klasse waartoe de inrichting behoorde (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/1, p. 34*).

In de toelichting bij zijn amendement noemde de heer Vanvelthoven het integreren van de bouwvergunning in de milieuvergunning “onverantwoord gelet op het verschillend karakter en de verschillende finaliteit van de bouwvergunning en de exploitatievergunning.” (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/3, p. 4*). Terwijl de bouwvergunning een blijvend recht schept, is een exploitatievergunning in essentie van tijdelijke aard en steeds herroepbaar. De coördinatie van beide vergunningen achtte hij wel nodig. Voorgesteld werd dan ook om het wederzijdse koppelingsmechanisme

in het decreet in te schrijven, geïnspireerd door de bestaande regeling in het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/3, p. 19*). Volgens de heer De Mol behandelen de bouw, de exploitatie- en de lozingsvergunning specifieke materies met eigen procedures en termijnen en leek het dan ook “aangewezen deze een eigen bestaan te laten leiden”. In zijn amendement stelde hij voor het dossier in ieder geval te laten indienen bij het college van burgemeester en schepenen, die dan delen van het dossier zou moeten doorsturen naar de verschillende instanties (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/9, p. 3*). Tegelijk stelde hij voor het verlenen van de milieuvergunning onmogelijk te maken wanneer geen bouwvergunning kan worden uitgereikt.

In haar advies noemde de Commissie voor Leefmilieu en Waterbeleid de coördinatie van bouw- en exploitatievergunningen “een goede zaak” (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/14, p. 10*). Wat het ‘opgaan’ van de bouwvergunning in de milieuvergunning betreft, stelde de commissie dat, met betrekking tot de hinderlijke inrichtingen, de waarborgen die de wet op de stedenbouw biedt, werden afgeschaft. Er werd onder andere verwezen naar de andere procedures naargelang een BPA aanwezig is of niet, het drietrapsstelsel (beroepsprocedure), de schorsingsmogelijkheid voor de gemachtigde ambtenaar, tijdelijke inrichtingen, het tijdelijke en precaire karakter van de milieuvergunning versus het blijvend recht van de bouwvergunning enzovoort. Het was de commissie verder niet duidelijk of het decreet betreffende de milieuvergunning cumulatief moest worden toegepast met de stedenbouwwet of dat daarentegen de toepassing van het ene decreet de toepassing van de wet uitsloot (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/14, p. 15*).

Onverminderd deze wetstechnische bezwaren vond de commissie de opslorping van de bouwvergunning door de milieuvergunning “niet gewenst”. Wel achtte ook de commissie de coördinatie tussen beide vergunningen gewenst. Die coördinatie moest gebaseerd zijn op het behoud van de eigen doelstellingen van beide vergunningen, de wederzijdse schorsing en het principe dat er een uitspraak moest zijn over de milieuvergunning voor de uitspraak over de bouwvergunning kon vallen. Op termijn moest werk gemaakt worden van een verdere integratie van alle echte milieuvergunningen en een gelijktijdige coördinatie met de bouwvergunning. In de uiteindelijke ontwerp tekst werd door de gemeenschapsminister afgestapt van de geïntegreerde vergunning en werd het wederzijdse schorsingssysteem voorgesteld (*Parl.*

St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/14, p. 23). Deze tekst is uiteindelijk aanvaard door de commissie (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/14, p. 53*).

Ook de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud had te kennen gegeven dat de bouwvergunning beter niet werd geïntegreerd, “gezien zij van totaal andere aard is” (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/11, p. 4*). De ruimtelijke ordening heeft immers prioriteit op de overige sectoren omdat die hun plaats moeten krijgen in de ruimte. Er werd in de schoot van de commissie eveneens verwezen naar de onbeperkte termijn waarvoor de bouwvergunning wordt verleend en de eigen bedoeling van de verschillende vergunningen. Het wederzijdse schorsingssysteem werd door de commissie voorgesteld. In de artikelsgewijze bespreking gaf de commissie aan dat, indien het systeem van de integratie werd behouden, de afwijkingsmogelijkheid van de stedenbouwwet in ieder geval beperkt moest worden. (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/11, p. 6*). In een andere visie werd de integratie als onmogelijk ervaren. Het systeem van de integratie werd inhoudelijk niet aan de Raad van State voor advies voorgelegd (*Parl. St. VI. Parl. 1984-85, nr. 291/17, p. 3*).

3. Koppelingsmechanisme

In de huidige regelgeving is dan ook uiteindelijk gekozen voor het zogenaamd koppelingsmechanisme, waardoor het gebruik van beide vergunningen afhankelijk is gemaakt van het verkrijgen van de andere vergunning. Zowel de stedenbouwkundige vergunning als de milieuvergunning wordt geschorst zolang de andere vergunning niet werd verleend. Bovendien vervalt zowel de ene als de andere vergunning van rechtswege op de dag waarop de andere in laatste aanleg wordt geweigerd (artikelen 128, 4e lid, DRO en 5, MVD).

4. Voorstel van de geïntegreerde vergunning als eerste stap

Dit voorstel bestaat erin dat voor sommige ‘gemengde projecten’ (projecten waarvoor zowel een voorafgaande stedenbouwkundige als een milieuvergunning is vereist), de milieuvergunning tevens geldt als stedenbouwkundige vergunning.

Het gaat om projecten waarvoor, gelet op de specifieke beperkte ruimtelijke weerslag, de ruimtelijke beoordeling kan gebeuren in het kader van de milieu-

vergunningprocedure, waarna de milieuvergunning voor die projecten geldt als stedenbouwkundige vergunning. Er wordt daarbij gedacht aan het inplanten van bedrijfsgebouwen in gebufferde industriezones, havengebieden enzovoort. In dergelijke dossiers wegen de overwegingen vanuit het milieuperspectief zwaarder door dan de overwegingen vanuit het ruimtelijke-orderingsperspectief. Het komt in deze dossiers onredelijk en onbillijk over voor de aanvrager dat, niettegenstaande de beperkte ruimtelijke weerslag en de meerwaarde van de ruimtelijke ordening in dergelijke dossiers, hij toch afhankelijk is van de uitkomst en de duur van de procedure betreffende de stedenbouwkundige vergunning.

Een en ander betekent dat de aanvrager de (normale) procedure voor het aanvragen van een milieuvergunning zal moeten doorlopen om beide vergunningen in één keer te verkrijgen. Er blijven, juridisch gezien, nog steeds twee afzonderlijke vergunningen bestaan, die weliswaar in één procedure en door één beslissing worden toegekend.

Voor de betrokken bedrijven vervalt de noodzaak om een afzonderlijke stedenbouwkundige vergunning aan te vragen en een afzonderlijke procedure te doorlopen. Bij de overheid kan de dossierbehandeling gestroomlijnder gebeuren (dubbele adviezen zijn bijvoorbeeld niet meer nodig). De geïntegreerde vergunning impliceert ontegensprekelijk een belangrijke vereenvoudiging voor de bedrijven én voor de overheid, alsmede een aanzienlijke vermindering van de administratieve lasten.

Het toepassingsgebied, dat bepaald moet worden in een uitvoeringsbesluit, zal toelaten dat er op het vlak van de ruimtelijke ordening géén bezwaren bestaan om de beoordeling die wordt gemaakt tijdens de procedure voor de toekenning van de milieuvergunning, ook te laten gelden als een beoordeling over het toekennen van een stedenbouwkundige vergunning. Het afbakenen van dat toepassingsgebied is, ten andere, op zich al een beoordeling vanuit ruimtelijke ordening.

De beoordeling op het vlak van ruimtelijke ordening zal ook in de procedure voor het verkrijgen van een milieuvergunning nog steeds een rol blijven spelen. In de huidige reglementering met betrekking tot milieuvergunningen is immers een advies nodig van Arohm. Dat advies wint in het systeem van de geïntegreerde vergunning aan belang in vergelijking

met de beoordeling van vandaag. De invullingsmogelijkheden van Arohm bij deze adviesverlening zijn voldoende om de (beperkte) aspecten van ruimtelijke ordening van de aanvraag te beoordelen. De beoordeling van de ruimtelijke ordening wordt in ieder geval gegarandeerd door de adviezen van Arohm, de adviezen van de provinciale milieuvergunningcommissie en de gemeentelijke milieudienst. In de gevallen waar bovendien de bestendige deputatie in eerste aanleg als vergunningverlenende overheid optreedt, wordt advies gevraagd aan het college van burgemeester en schepenen. Er wordt hier tevens gesuggereerd om de lijst met werkzaamheden die vrijgesteld zijn van het advies van de gemachtigde ambtenaar, uit te breiden tot het toepassingsgebied van de geïntegreerde vergunning. Bovendien behouden Arohm en gemeenten hun beroepsmogelijkheid zoals momenteel in de milieuvergunningprocedure.

Buiten het toepassingsgebied van de zogenaamde geïntegreerde vergunning blijven beide afzonderlijke procedures, mét het koppelingsmechanisme, bestaan. Louter door het verstrijken van de vergunningstermijn van de milieuvergunning worden de handelingen, werkzaamheden en wijzigingen die onderworpen zijn aan de reglementering inzake ruimtelijke ordening en die vergund werden op basis van de milieuvergunningreglementering, niet onwettig. De geïntegreerde vergunning is een verplicht systeem. De aanvrager heeft niet de mogelijkheid om toch te kiezen voor de twee afzonderlijke aanvragen.

5. Specifieke aanpassingen en aandachtspunten

Er is dus voor geopteerd om de milieuvergunningprocedure als basisprocedure te behouden. De beslissings- en adviesprocedure liggen al vast in Vlarem I, waarin op zich al aandacht wordt besteed aan de stedenbouwkundige aspecten. Er is in deze hypothese geen compleet nieuwe procedure nodig (vergelijk met de 'permis unique' in het Waalse Gewest). De korte termijnen van Vlarem I blijven gehandhaafd. Verder is gebleken dat de vereenvoudigingsoperatie een aanzienlijk gedeelte van de aanvraagdossiers betreft, zodat ze een substantiële vereenvoudiging betekent. Niettegenstaande er wordt geopteerd voor de milieuvergunningenprocedure, wordt zoveel mogelijk teruggekoppeld naar het DRO: de adviezen worden behouden, het systeem van verval in de DRO-regeling blijft behouden, de handhaving blijft behouden.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan een aantal aspecten van beide vergunningen, waaronder:

- adviesaanvragen;
- advies van de gemachtigde ambtenaar en mogelijkheid tot schorsing;
- verval van de vergunning;
- dossiersamenstelling;
- openbaar onderzoek;
- conformiteitsattest;
- beslissing over vergunning;
- georganiseerd administratief beroep;
- handhaving.

Adviesaanvragen

Een eerste aspect dat speciale aandacht vraagt, zijn de adviesvragen zoals die vandaag in beide reglementeringen noodzakelijk zijn.

Het is de bedoeling dat alle adviezen, gevraagd in het kader van de stedenbouwkundige vergunning, behouden blijven (zowel bindende als verplichte) in de procedure van de geïntegreerde vergunning. In de mate echter dat die adviezen ook al worden ingewonnen in de milieuvergunningenprocedure, moet in de praktijk slechts één advies worden ingewonnen per adviesverlenende instantie.

In de procedure tot het verlenen van een milieuvergunning is al voorzien in een advies van 'de bevoegde afdeling ROHM'. Arohm geeft onder meer een gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van de inrichting waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, met de omgeving en de plaatselijke ruimtelijke ordening. Tevens bevat het advies de voorschriften en gegevens op het vlak van stedenbouw en ruimtelijke ordening, die van toepassing zijn op de betrokken percelen (artikel 21, §2, Vlarem I). In de milieuvergunningsprocedure zijn dus al de nodige waarborgen opgenomen waardoor de noodzakelijke (beperkte) inbreng over gemengde projecten met beperkte ruimtelijke weerslag vanuit de diensten bevoegd voor ruimtelijke ordening gegarandeerd is.

Er wordt hier gesuggereerd aan de Vlaamse Regering om, door het bepalen van het toepassingsgebied, bepaalde aanvragen waarvoor een verplicht bindend advies gevraagd moet worden, uit te sluiten wegens hun specifieke beperkte ruimtelijke weerslag. Het betreft hier bijvoorbeeld aanvragen voor werkzaamheden van algemeen belang, met betrekking tot voorlopig of definitief beschermde monumenten, aanvragen in voorlopig of definitief beschermde stads- of dorpsgezichten, aanvragen voor percelen gelegen in voorlopig of definitief beschermde archeologische goederen enzovoort.

Advies van de gemachtigde ambtenaar en mogelijkheid tot schorsing

De indieners van dit voorstel suggereren dat het advies van de gemachtigde ambtenaar niet moet worden gevraagd in het kader van de aanvragen van geïntegreerde vergunning, omdat het gaat om een milieuvergunning die geldt als stedenbouwkundige vergunning, op grond van de specifieke beperkte ruimtelijke weerslag van de ingreep. In het kader van de milieuvergunningenprocedure zijn er voldoende waarborgen om de beoordeling van de ruimtelijke ordening te doen.

De gemachtigde ambtenaar zou dan ook, wat de geïntegreerde vergunning betreft, gelet op de specifieke beperkte ruimtelijke weerslag, niet over zijn schorsingsmogelijkheid beschikken (artikel 44 van de gecoördineerde decreten van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening) voor de milieuvergunning, wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft. De beroepsmogelijkheden in het kader van de milieuvergunningenprocedure zijn voldoende.

Dit alles volgt uit de toepassing van de milieuvergunningenprocedure. In het geval van de geïntegreerde vergunning wordt er voor geopteerd de milieuvergunningenprocedure als basisprocedure te nemen.

Verval van de vergunning

Een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning kunnen om verschillende redenen vervallen. Aangezien ook in het systeem van de geïntegreerde vergunning beide vergunningen juridisch afzonderlijk blijven bestaan, blijft ook de afzonderlijke vervalregeling in beide decreten bestaan.

Indien een van beide vergunningen vervalst, speelt de wederzijdse koppeling en schorsing onverminderd. In dit licht wordt een aanvulling voorgesteld bij artikel 28 MVD (over het verval). Artikel 5 MVD (over de wederzijds koppeling) blijft derhalve ongewijzigd.

Louter het verstrijken van de termijn van de milieuvergunning brengt niet de onwettigheid met zich mee van de vergunde constructies vanuit ruimtelijk ordeningsperspectief. De milieuvergunning vervalst wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft (afzonderlijke titel in beslissing over vergunning, cf. infra), volgens de bepalingen van het DRO.

Dossiersamenstelling

Uit de praktijk blijkt dat het aanvraagdossier voor het verkrijgen van een milieuvergunning (klasse 1 of klasse 2) al een aantal gegevens bevat om de beoordeling van de beperkte elementen van de ruimtelijke ordening aan te vatten (zoals een situeringsplan, een uitvoeringsplan, een rioleringsplan, een verantwoordingsnota enzovoort). Bovendien moeten voor beide vergunningsaanvragen soms dezelfde documenten en stukken worden voorgelegd.

In het geval van de geïntegreerde vergunning wordt er voor geopteerd de milieuvergunningenprocedure als basisprocedure te nemen. Om de volledige beoordeling van de aspecten van ruimtelijke ordening mogelijk te maken, met het oog op de geïntegreerde vergunning, zal Vlarem I gewijzigd moeten worden in die zin dat aan de lijst met gegevens en stukken die moeten worden gevoegd in het aanvraagdossier, een aantal stukken worden toegevoegd (zoals een geveldoorsnede of een vergelijkbaar plan, een NIS-statistisch formulier). Deze bepaling laat andere regelingen op basis waarvan extra stukken moeten worden toegevoegd, onverlet (zoals boscompensaties enzovoort).

Openbaar onderzoek

De openbare onderzoeksplicht in de milieuvergunningprocedure is ruimer dan die in het kader van de aanvragen tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Het openbaar onderzoek zal onverminderd plaatsvinden in het kader van de milieuvergunningenprocedure.

Beslissing over vergunning

De beslissingen over aanvragen van een milieuvergunning worden nu op speciale formulieren geakt, opgenomen in de subbijlagen van bijlage 9 van Vlarem I. Het is de bedoeling deze standaard-

formulieren minimaal aan te passen, met het oog op de geïntegreerde vergunning, in de volgende zin:

- er wordt toegevoegd dat de beoordeling van de ruimtelijke ordening op basis van de adviezen moet worden opgenomen in een afzonderlijke titel;
- er wordt toegevoegd dat het verval van de milieuvergunning of het verstrijken van de vergunningstermijn van de milieuvergunning niet de onwettigheid, in het kader van de reglementering ruimtelijke ordening, tot gevolg heeft van de vergunde constructies (toe te voegen als artikel 30, §1, 6°, e).

Het opnemen in een afzonderlijke titel van de ‘aspecten van ruimtelijke ordening’ (bijvoorbeeld bijzondere voorwaarden) vergemakkelijkt de vervalregeling en het toezicht op de geïntegreerde vergunning.

Conformiteitsattest

De regeling van het conformiteitsattest, zoals die decretaal werd vastgelegd, geldt in beginsel onverminderd. De regeling moet nog worden uitgewerkt in uitvoeringsbesluiten. In dat geval kan rekening gehouden worden met de beperkte ruimtelijke weerslag van de geïntegreerde-vergunningprojecten.

Georganiseerd administratief beroep

Aangezien het systeem van de geïntegreerde vergunning betrekking heeft op constructies en inrichtingen waarvan de aspecten van ruimtelijke ordening van geringe invloed zijn voor de beoordeling van de aanvraag, is ervoor geopteerd de milieuvergunningenprocedure als basisprocedure te behouden voor het toepassingsgebied dat door de Vlaamse Regering wordt afgebakend.

Zowel de behandeling van de aanvraag, de termijnen als de beroepsmogelijkheden worden geregeld door het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. De beoordeling over de geringe aspecten van de ruimtelijke ordening gebeurt in het kader van de advisering door de gemeentelijke milieudienst, het college van burgemeester en schepenen en de milieuvergunningcommissie. Die adviezen worden ingewonnen zowel in eerste aanleg als in administratief beroep.

Het MVD voorziet voor de beslissingen over aanvragen voor klasse1- en klasse2-inrichtingen in een georganiseerd administratief beroep (artikel 23). Het

beroep kan worden ingesteld door de aanvrager, de adviesverlenende instanties (Arohm), de gouverneur, het college van burgemeester en schepenen en elke natuurlijke of rechtspersoon die rechtstreeks hinder kan ondervinden (artikel 24 MVD).

Gelet op het toepassingsgebied wordt de schorsingsmogelijkheid voor de gemachtigde ambtenaar niet behouden. De beoordeling van de beperkte aspecten van ruimtelijke ordening gebeurt in het kader van de advisering. Voor de adviesverlenende instanties staat vervolgens een georganiseerd administratief beroep open.

Handhaving

Ook het aspect van de handhaving krijgt juridisch-technisch een verduidelijking in de regeling van dit decreet. Inhoudelijk blijven de afzonderlijke inspectiediensten hun taken uitoefenen. De handhaving van de aspecten van ruimtelijke ordening (afzonderlijke titel in beslissing over milieuvergunning, cf. supra) van de geïntegreerde vergunning gebeurt zoals in het decreet ruimtelijke ordening. De handhaving van de milieuaspecten van de geïntegreerde vergunning gebeurt zoals in het decreet betreffende de milieuvergunning.

6. Toepassingsgebied

Uiteraard is het toepassingsgebied van bijzonder belang voor de interpretatie en de reikwijdte van de geïntegreerde vergunning. In dit voorstel wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid gegeven om een lijst op te maken van ‘wijzigingen, werkzaamheden en handelingen’ waarvoor (zowel een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning als) een milieuvergunning vereist is alsmede van ‘inrichtingen’ waarvoor (zowel een milieuvergunning als) een stedenbouwkundige vergunning nodig is, en waarvoor de mogelijkheid van de ‘geïntegreerde vergunning’ geldt. Uitgangspunt daarbij is dat het systeem van de geïntegreerde vergunning moet gelden voor projecten waarvoor, gelet op de specifieke beperkte ruimtelijke weerslag, de ruimtelijke beoordeling kan gebeuren in het kader van de milieuvergunningsprocedure, waarna de milieuvergunning voor die projecten geldt als stedenbouwkundige vergunning.

De Vlaamse Regering krijgt de mogelijkheid om het toepassingsgebied van de ‘geïntegreerde vergunning’ te bepalen. Er kan worden gedacht aan het inplanten van bedrijfsgebouwen, windturbines en dergelijke in gebufferde industriezones, havengebieden enzovoort. Deze mogelijkheid is vergelijkbaar met de decretale mogelijkheid die aan de Vlaamse Regering eerder

werd geboden om een lijst vast te stellen “van de werken, handelingen of wijzigingen waarvoor, wegens hun aard en/of omvang (...) geen stedenbouwkundige vergunning vereist is” (artikel 99, §2, DRO). Het is de bedoeling de werkzaamheden van algemeen belang (artikel 103 juncto artikel 127 DRO) niet onder het toepassingsgebied van de geïntegreerde vergunning te laten vallen.

De Vlaamse Regering heeft de bevoegdheid om, door het bepalen van het toepassingsgebied, bepaalde aanvragen waarvoor een verplicht bindend advies gevraagd moet worden, uit te sluiten wegens hun specifieke beperkte ruimtelijke weerslag. Het betreft bijvoorbeeld de aanvragen voor werkzaamheden van algemeen belang, aanvragen met betrekking tot voorlopig of definitief beschermde monumenten, aanvragen voor werkzaamheden in voorlopig of definitief beschermde stads- of dorpsgezichten, aanvragen voor percelen gelegen in voorlopig of definitief beschermde archeologische goederen enzovoort

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

Artikel 2

Dit artikel regelt het toepassingsgebied van de geïntegreerde vergunning in het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Aan de Vlaamse Regering wordt de mogelijkheid gegeven om een lijst op te maken van werkzaamheden en handelingen waarvoor zowel een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning als een milieuvergunning vereist is, en waarvoor de mogelijkheid van de geïntegreerde vergunning geldt. In deze gevallen geldt de milieuvergunning als stedenbouwkundige vergunning. De Vlaamse Regering krijgt dus de mogelijkheid om het toepassingsgebied van de ‘geïntegreerde vergunning’ te bepalen.

De vergunningen moeten wijzigingen, handelingen en werkzaamheden betreffen die milieuvergunningsplichtig zijn, maar waarvoor, gelet op de specifieke

beperkte ruimtelijke weerslag, de ruimtelijke beoordeling kan gebeuren in het kader van de milieuvergunningsprocedure, waarna de milieuvergunning voor die projecten geldt als stedenbouwkundige vergunning. Er kan worden gedacht aan het inplanten van bedrijfsgebouwen, windturbines en dergelijke in gebufferde industriezones, havengebieden enzovoort. Het gaat niet om een algehele integratie, maar alleen om een beperkte integratie, vermits het toepassingsgebied beperkt is. Het systeem van de geïntegreerde vergunning geldt zowel voor klasse1- als voor klasse2-inrichtingen. Inrichtingen van klasse 3 zijn slechts meldingsplichtig.

Een soortgelijke bepaling wordt opgenomen in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning vermits het de milieuvergunningsprocedure is die als basisprocedure wordt gekozen (artikel 4 van het voorstel van decreet).

Artikel 3

De milieuvergunningen die gelden als stedenbouwkundige vergunning, de geïntegreerde vergunningen, moeten eveneens in het vergunningenregister worden opgenomen.

HOOFDSTUK III

Wijzigingen aan het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning

Artikel 4

Wat het toepassingsgebied betreft, wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 2. Wij spreken hier over 'inrichtingen' die, naast de milieuvergunning, tevens een stedenbouwkundige vergunning vereisen.

Artikel 5

De bepalingen van het DRO betreffende de adviezen zijn van toepassing op de geïntegreerde vergunning, wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft.

In het kader van de bestaande procedures voor het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning worden adviezen ingewonnen. Voor de stedenbouwkundige vergunningen moeten bepaalde adviezen verplicht ingewonnen

worden. Sommige adviezen zijn bindend wanneer ze voorwaardelijk of negatief zijn: het betreft alle aanvragen voor percelen die gelegen zijn langs gewestwegen, alle aanvragen voor percelen die op minder dan 30 meter afstand liggen van het domein van autosnelwegen, hoofdwegen en primaire wegen I, aanvragen voor percelen gelegen langs provinciewegen, aanvragen met betrekking tot voorlopig of definitief beschermde monumenten of aanvragen gelegen in voorlopig of definitief beschermde stads- en dorpsgezichten of landschappen, zoals bedoeld in de wetgeving tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten en de wetgeving houdende bescherming van landschappen, en aanvragen voor percelen gelegen in voorlopig of definitief beschermde archeologische monumenten en zones, zoals bedoeld in de wetgeving houdende bescherming van het archeologisch patrimonium (vgl. artikel 111, §5, DRO).

Het voorstel van de 'geïntegreerde vergunning' laat de verplichte adviezen van het DRO in principe onverlet. In de mate dat die adviezen ook al worden ingewonnen in de milieuvergunningenprocedure, moet in de praktijk slechts één advies worden ingewonnen per adviesverlenende instantie.

In de procedure tot het verlenen van een milieuvergunning is al voorzien in een advies van 'de bevoegde afdeling ROHM'. Arohm geeft onder meer een gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van de inrichting waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, met de omgeving en de plaatselijke ruimtelijke ordening. Tevens bevat het advies de voorschriften en gegevens op het vlak van stedenbouw en ruimtelijke ordening, die van toepassing zijn op de betrokken percelen (artikel 21, §2, Vlarem I).

Dit advies moet worden uitgebracht in de schoot van de milieuvergunningscommissies. Voor de aanvragen van klasse2-inrichtingen worden adviezen ingewonnen bij de gemeentelijke milieudienst. De adviezen van Aminor en Arohm moeten worden gegeven binnen een termijn van 30 dagen voor klasse2-inrichtingen. Aminor en Arohm hebben 60 dagen de tijd voor een advies indien de aanvraag betrekking heeft op een inrichting van klasse 1. In de provinciale milieuvergunningscommissie zit tevens een vertegenwoordiger met stemrecht van Arohm (artikel 22, §2, 3°, Vlarem I).

Indien de aanvraag betrekking heeft op inrichtingen waarvoor in eerste aanleg de bestendige deputatie de milieuvergunning verleent, is bepaald in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning dat

er steeds een advies moet worden gevraagd aan het college van burgemeester en schepenen (artikel 12, §2, MVD). Het college blijft dus in deze dossiers betrokken als adviesverlenende overheid.

Bij het systeem van de geïntegreerde vergunning wordt uitgegaan van inrichtingen en constructies waarvan de beoordeling van de aspecten van de ruimtelijke ordening, gelet op de beperkte ruimtelijke weerslag, van ondergeschikt belang is in vergelijking met de beoordeling van de milieuaspecten. In het voorstel geldt de verleende milieuvergunning tevens als stedenbouwkundige vergunning. De verplichte, bindende adviezen opgesomd in artikel 111, §5, DRO blijven behouden, de overige verplichte niet-bindende adviezen (zoals van afdeling Waterwegen en Zeewezzen, afdeling Natuur, NMBS enzovoort) worden eveneens behouden, maar worden praktisch ingewonnen in het kader van de milieuvergunningsaanvraag. De termijnen van het DRO (30 dagen) blijven ongewijzigd behouden voor die adviezen. Indien de adviezen ook worden ingewonnen in het kader van de milieuvergunningsaanvraag, zullen in de praktijk de termijnen van de milieuvergunningenprocedure gelden. Aangezien in de praktijk het merendeel van de adviezen al wordt ingewonnen in het kader van de milieuvergunningsaanvraag, moet in deze gevallen nog slechts éénmaal advies worden ingewonnen.

Het is de bedoeling de werkzaamheden waarvoor een geïntegreerde vergunning kan worden gegeven, uit te sluiten van het advies van de gemachtigde ambtenaar, vermits het gaat om een milieuvergunning die geldt als stedenbouwkundige vergunning, wegens de specifieke beperkte ruimtelijke weerslag. In het kader van de milieuvergunningenprocedure zijn er voldoende waarborgen om de beoordeling van de ruimtelijke ordening te doen. Het schorsingsrecht van de gemachtigde ambtenaar is om dezelfde reden niet van toepassing hier (artikel 44 van de gecoördineerde decreten van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening).

Artikel 6

In de milieuvergunning moeten, in de mate dat zij geldt als stedenbouwkundige vergunning tevens voorwaarden kunnen worden opgenomen die betrekking hebben op aspecten van ruimtelijke ordening.

Artikel 7

Dit artikel voorziet de mogelijkheid om te verhinderen dat de voorwaarden inzake ruimtelijke ordening, na het verlenen van de vergunning, zouden kunnen gewijzigd worden. Momenteel is dat niet voorzien in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Artikel 8

De vervalregeling van de geïntegreerde vergunning is de procedure van het DRO (artikel 128) wat de aspecten van de ruimtelijke ordening betreft en de procedure van het MVD wat de milieuaspecten betreft.

Indien de vergunning voor een van de aspecten vervalt, speelt de wederzijdse koppeling en schorsing onverminderd. Dan geldt de geïntegreerde vergunning enkel nog hetzij als milieuvergunning, hetzij als stedenbouwkundige vergunning. De andere, opnieuw aan te vragen vergunning kan niet meer worden aangevraagd volgens de procedure van de geïntegreerde vergunning, maar moet afzonderlijk worden aangevraagd volgens de geëigende procedures.

Indien de termijn van de milieuvergunning verstreken is en de milieuvergunning niet verlengd wordt, worden de werkzaamheden, handelingen en wijzigingen waarvoor tevens een stedenbouwkundige vergunning vereist was, in de mate dat zij vergund zijn door de milieuvergunning en die vergunning is nageleefd, niet onwettig. In dat geval dient geen nieuwe stedenbouwkundige vergunning te worden aangevraagd.

Artikel 9

Artikel 146 DRO stelt de handelingen, werkzaamheden of wijzigingen, bepaald in artikel 99 strafbaar die hetzij zonder voorafgaande vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning, worden uitgevoerd, voortgezet of instandgehouden. Die regeling geldt eveneens voor de handelingen, werkzaamheden of wijzigingen waarvoor overeenkomstig de bepalingen van dit decreet een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning en overeenkomstig het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning een milieuvergunning is vereist, maar waarvoor, gelet op de beperkte ruimtelijke weerslag, de milieuvergunning geldt als stedenbouwkundige ver-

gunning (nieuw artikel 99, §4, DRO), wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft.

Artikel 148 DRO betreffende het toezicht en de handhaving van stedenbouwmisdrijven is eveneens van toepassing, alsook de overige bepalingen van titel V. Op de milieuaspecten is de handhavingsregeling van het MVD van toepassing.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 10

Dit artikel is een overgangsbepaling.

Artikel 11

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. De wijzigingen gelden slechts voor de aanvragen die worden ingediend na de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet. De Vlaamse Regering kan zelf daartoe de datum bepalen.

Ludo SANNEN

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

Artikel 2

In artikel 96, §1, tweede lid, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij de decreten van 4 juni 2003 en 21 november 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° elke aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning die geldt als stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig artikel 99, §4, en de identiteit van de aanvrager;”;

2° het 7° wordt vervangen door wat volgt:

“7° het verval van een stedenbouwkundige vergunning, een verkavelingsvergunning of een milieuvergunning die geldt als stedenbouwkundige vergunning overeenkomstig artikel 99, §4;”.

Artikel 3

Aan artikel 99 van hetzelfde decreet gewijzigd bij de decreten van 26 april 2000 en 13 juli 2001, wordt een §4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De Vlaamse Regering kan een lijst vaststellen van de werkzaamheden, handelingen en wijzigingen waarvoor, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, een stedenbouwkundige vergunning en, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, een milieuvergunning is vereist, maar waarvoor, gelet op de beperkte ruimtelijke weerslag, de milieuvergunning geldt als stedenbouwkundige vergunning.”.

HOOFDSTUK III

Wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning

Artikel 4

Aan artikel 4 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, wordt een §3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De Vlaamse Regering kan een lijst vaststellen van inrichtingen waarvoor overeenkomstig de bepalingen van dit decreet een milieuvergunning en overeenkomstig het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening een stedenbouwkundige vergunning is vereist, doch waarvoor, gelet op de beperkte ruimtelijke weerslag, de milieuvergunning geldt als stedenbouwkundige vergunning.”.

Artikel 5

Aan artikel 12 van hetzelfde decreet wordt een §3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Artikel 111 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de uitvoeringsbesluiten die ter uitvoering daarvan werden genomen, blijven van toepassing op de milieuvergunning, vermeld in artikel 4, §3, wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft. De adviezen worden ingewonnen in het kader van de milieuvergunningsprocedure.

Artikel 44 van het decreet van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening is niet van toepassing op de werkzaamheden, handelingen en wijzigingen, bedoeld in artikel 4, §3.”.

Artikel 6

Aan artikel 17 van hetzelfde decreet worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Indien de vergunning betrekking heeft op een inrichting vermeld in de lijst bedoeld in artikel 4, §3, bepaalt de vergunning tevens de voorwaarden waaronder zij mag worden aangewend overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Indien, voor de inrichtingen vermeld in de lijst bedoeld in artikel 4, §3, de vergunning wordt geweigerd enkel voor wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft, geldt de vergunning louter als milieuvergunning.”.

Artikel 7

In artikel 21, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, worden na het woord “vergunningsvoorwaarden” de woorden “, die betrekking hebben op de exploitatie van de inrichting,” ingevoegd.

Artikel 8

Aan artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 maart 2001, wordt een §3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Op de milieuvergunning, vermeld in artikel 4, §3, is artikel 128 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van toepassing, wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft. Louter door het verstrijken van de termijn van de milieuvergunning, het verval, de schorsing, de vernietiging, de intrekking of de opheffing van de milieuvergunning, om redenen die geen betrekking hebben op de formele wettigheid van de vergunning of op de aspecten van ruimtelijke ordening, worden de vergunde inrichtingen onderworpen aan het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, niet onwettig.”.

Artikel 9

Aan artikel 29 van hetzelfde decreet wordt een §4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Op de werkzaamheden, handelingen en wijzigingen, omschreven in artikel 4, §3, is titel V van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, van toepassing wat de aspecten van ruimtelijke ordening betreft.”.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 10

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op alle aanvragen voor milieuvergunningen en stedenbouwkundige vergunningen, ingediend na de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 11

De Vlaamse Regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt, ten laatste op 1 januari 2007.

Ludo SANNEN
